Srbski zemljoradniki.

Beograd, 11. marca.

Neki dr. Novačan ustanavlja po Sloveniji srbsko zemljeradniško stranko (srbsko poljedelsko). Vsi tisti, ki so postali nezadovoljni s Samostojno in narodno politiko, se sedaj vpisujejo v dr. Novačanovo srbsko zemljoradniško stranko.

Kaka stranka je to? V zemljoradniški stranki so na čelu najbolj zagrizeni Srbijanci. Zemljoradniki so centralisti, kakor demokrati, to se pravi, so proti samoupravi Slovenije. — Kadar v narodni skupščini govorijo poslanci Slovenske ljudske stranke o naši zahtevi po avtonomiji slovenskih pokrajin, tedaj srbijanski zemljoradniki vedno vpijejo in kričijo, da tega Srbi nam nočejo nikoli dovoliti.

Ko so te dni po navodilu poslanca dr. Korošca vsi drugi poslanski klubi narodne skupščine sestavili zahtevo, da se mora bivšega vojnega ministra generala Žečeviča postaviti pred sodišče, ker je z vpoklicom rekrutov v letošnji hudi zimi zakrivil, da je 6000 naših vojakov vsled mraza zbolelo in 300 celo storilo nesrečno smrt, zemljoradniki niso hoteli podpisati te obtožbe.

Zemljoradniki so po večini veliki brezverci. Med srbskim ljudstvom izgubljajo tla. V zbornici imajo malo ugleda, ker po večini vlečejo z vlado proti Slovencem in Hrvatom. Od zemljoradniškega kluba odpadajo teden za tednom njih člani. Celo njih prejšnji vodja Avramovič se jih sramuje in niti ne prihaja več v zbornico. Tudi hrvatski Radič je izjavil o srbijanskih zemljoradnikih, da niso res na stranka, ker jim pravzaprav ni mar ubogo ljudstvo, temveč stremijo samo za tem, da bi ob gotovem trenutku skočili v vlado in zobali iz beograjskega korita.

Tako je!

Kmetske zveze celjskega okrožja, pozor!

Od 15. marca naprej posreduje tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju samo za člane Kmetske zveze, ki so plačali članarino 4 K za leto 1922 in je njihov krajevni odbor vposlal tajništvu SLS v Celju seznam članov! Ako bo moralo tajništvo SLS koga zavrniti, ker ni v seznamu članov, bo tega kriv edino le, krajevni odbor KZ, ki ni izpolnil svoje dolžnosti! Članom KZ, ki so izpolnili svojo malenkostno strankino dolžnost in plačali letno članarino 4 K ter jih je njihov domači krajevni odbor KZ v seznamu članov naznanil tajništvu, pa bo tajništvo zmiraj z veseljem pomagalo, kjer bo le moglo! Samo red in disciplina mora biti, kakor pri osrednjem tajništvu, ravnotako pri krajevnih odborih KZ in pri članih. Kdor hoče imeti od stranke korist in pravice, mora tudi izpolnovati dolžnosti. — Tajništvo SLS v Celju.

Poverjeniki (ice) „Našega doma".

Koliko naročnikov že imate? Ali ste si po navodilu zadnjega „Gospodarja" dobili v vsaki vasi ali okolišu župnije nabiralce in nabiralke, ki bodo vsak v svojem kraju nabirali naročnike in pobirali naročnino? Hitite! Polovica marca je že pri kraju! Do konca marca moramo vedeti, za število naročnikov. Do 31. marca naznani te število (samo število) naročnikov Upravi „Našega Doma", Celje, hotel Beli vol. Naročnikom lahko sporočite, da uprava „Našega Doma" v Celju ne bo huda, ako naročniki plačajo naročnine več kot 24 K! Pozdrav!

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V preteklem tednu se je zakonodajni odbor Narodne skupščine bavil z zakonskim predlogom o oblastni in srezki samoupravi. Po načrtih centralistične usta ve bodo v naših pokrajinah vpeljali srbske oblasti in sreze. V razpravah o tem zakonskem predlogu so govorniki opozicije zastonj dokazovali vladnim strankam, da bo „samouprava", ki jo predvideva vladni predlog, le na papirju in ne v resnici. Zakon je bil predmet ostrih izpadov o ozicijonalnih poslancev, na koncu vseh koncev pa je bil z glasovi večine (srbske) sprejet. Glasovalna mašina, katero so si oblastniki postavili, dobro posluje tudi v finančnem odboru. Posl. Skulj od Jugoslovanskega kluba je n. pr. zahteval denar za zdravniški oddelek vseučilišča v Ljubljani, pa so mu odbili, češ, saj bomo medicinsko fakulteto itak spravili v Beograd. — Oblastniki se zdaj pa zdaj radi kake posebno umazane zadeve sprejo, ostanejo pa radi proračuna le o skupaj in politika hodi svoja stara pota: notranja v korist — beograjske porodice, zunanja pa po — francoskih miglajih in navodilih raznih tujih mračnjakov, kot je general Wrangel — doma proti volji narodne večine, zunaj pa proti poštenemu delu za mir in spravo.

Reka in Italija: Reko so zasedli fašisti. Izgredi po ulicah niso še ponehali. Slovanski živelj beži trumoma iz mesta. Fašisti so proglasili svojega poslanca v italijanski državni zbornici Giuratija za komisarja, ali vladarja Reke. Italijanska vlada je sicer obvestila reške fašiste, da z ozirom na mednarodna določila te izvolitve ne more priznati, a to obvestilo je tako vodeno, da se fašisti, ki so vendar otroci in varovanci italijanske vladne politike nanj ne bodo dosti ozirali.

Grška je na zelo slabih nogah. Vlada in država ima na znotraj in na zunaj vedno večje težave. Eden režim proti drugemu se že dolgo vežba v raznih zarotah in od Male Azije preti poplava kemalistov — narodnostno probujenih muslimanov, ki se od pohlepnih Grkov nočejo dati izmozgavati. — Grška je tudi v denarnih stiskah, od Anglije je pričakovala posojilo, pa ga najbrž ne dobi, Angleži so zelo previdni, države, ki so na znotraj slabo urejene in povrh še s sosedi navskriž, pri njih nimajo kredita.

Anglija se trudi za zboljšanje stanja v Evropi na podlagi mirnih in sporazumnih odnošajev med raznimi državami, ima pa v vseh svojih kolonijah velike nemire in strašno zmedo. Vidi se, da se približuje dosedanji državni ustroj velikemu polomu. Doma v Evropi so Angleži uvideli, da mora biti konec nasilne, oborožene politike, katere se še Francija oklepa, ter skušajo obnoviti Evropo na podlagi času primernih zahtev in načel, v kolonijah, ki so si jih s silo pridobili, pa vidijo, da je potrebno misliti tudi na to, kako bi se ves svet obnovil po načelu narodne samoodločbe in socijalnih zahtev. V Indiji že dolgo vre. Pokret ima narodnostni značaj in ko so sedaj zaprli vodjo tega pokreta Ghandija, so izbruhnili štrajki in nemiri na vseh koncih in krajih. Angleško uradništvo zapušča trumoma svoja mesta in uporno Indijo.

Rusija: Ruski politiki dobro poznajo položaj v Evropi, listi v Moskvi so dobro poučeni o politiki, ki se deja v Parizu in Londonu in tudi o raznih vojnih nakanah, ki se sučejo pri nas okrog Wrangela, po nekaterih — drugih državah pa okrog drugih komandantov raznih protiruskih čet. — Rusija dobro vidi, da je zlasti Balkan zatočišče največjih sovražnikov današnje Rusije in pozna vse politike, ki na vse kriplje nasprotujejo miru in spravi v Evropi. V tej smeri prednjači francoski Poincare, ki zahteva kot pogoj za priznanje ruske vlade nadzorstvo nad rusko trgovino, rusko vojsko, zlasti nad trgovskim ugovorom med Rusijo in Nemčijo in še prosta pristanišča — to je že celo in pravo podjarmljenje Rusije. Ruska sovjetska vlada je na ta „predlog" odgovorila, da noče na noben način pod jarem — da pa upa na treznost Evrope, ki bo še ob pravem času zapustila to nevarno pot.

Tedenske novice.

Pozor! Ker moramo plačevati davek za vsako naznanilo kake prireditve, veselice ali predstave bodisi v uredniškem ali v inseratnem delu našega lista, se enkrat izjavljamo, da takih naznanil ne moremo več prinašati brezplačno, kajti to bi nam prišlo previsoko. Kdor torej želi, da objavimo v našem listu kako prireditev, predstavo, veselico ali kaj sličnega, nam mora vposlat vnaprej za objavo 2 Din bodisi v denarju, znamkah ali v kolkih. Najboljše je, da se nam ta znesek pošlje po poštni nakaznici, toda na odresku nakaznice se naj napiše besedilo, ki se naj objavi. Ako se nam ta znesek ne vpošlje, naj nihče ne pričakuje, da bi se mu naznanilo objavilo. Tudi računov za take objave ne bomo pošiljali, ker so stroški previsoki.

Za pravice slovenskega jezika! Občinski odbor v Rečici ob Savinji je v svoji seji dne 5. marca odločno protestiral proti taksi na vozove „sa lederima" in proti ponovnim poizkusom sedanje vlade, izriniti vpliv vere iz šole. Posebno pa se je zavzel za pravice slovenskega jezika pri uradovanju: „protestiramo, da pri občinskem uradovanju prihaja vedno več tiskovin samo v cirilici ali pa srbo-hrvatskem jeziku. Ker smo tudi mi Slovenci v državi SHS državotvorni, pozivamo vlado, da nam razne tiskovine poišlje v slovenskem jeziku, naj si bode to od civilne ali vojaške oblasti. Spise v jezikih ali pisavi, ki je nerazumemo, bomo nerešene vračali."

Sokoli in bolnice. Minister prosvete Pribičević je dal izplačati Sokolu v Beograd 180.000 (stoosemdeset tisoč) kron za sokolsko telovadnico. — Pri nas pa ministrstvo nima denarja za bolnišnice, ker najrevnejši med revnimi iščejo pomoči in tolažbe. Da nimajo za naša prosvetna izobraževalna društva s krščanskim programom v Beogradu niti vinarja, to je znana stvar. Tudi to je en donesek, kako potrebna nam je popolna gospodarska in politična avtonomija.

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah se vrši v nedeljo, dne 19. t. m., po rani sv. maši shod Kmetske zveze. O gospodarsko-političnem položaju govori narodni poslanec Ivan Roškar. Somišleniki, udeležite se polnoštevilno našega zborovanja!

Dekanijski sestanek izobraževalnih društev gornjegrajske dekanije se vrši v četrtek po Jožefovem, dne 21. marca v Rečici ob Savinji pri gospodu Cuježu. Povabljeni so vsi gospodje duhovniki in odborniki ter odbornice izobraževalnih in mladinskih društev gornjegrajske dekanije!

Orlovski odsek Polzela vabi vso pošteno misleče mladino in starše tukajšnje in iz sosednjih župnij na predavanje, katero se vrši dne 19. marca v dvorani g. Cizeja na Polzeli. Začetek ob 3h popoldan. Predava brat dr. Kotnik iz Ljubljane. Bratje! Sestre! Udeležite se predavanja v obilnem številu ter pokažite smisel za organizacijo in izobrazbo, v kateri edini je naša rešitev.

Hmeljarsko društvo v Žalcu naznanja vsem svojim članom in drugim hmeljarjem, kateri bi hoteli pristopiti kot člani, da se bo članarina za leto 1922 določila še 14. povodom glavne skupščine, katera se bo vršila dne 25. marca t. l. kakor običajno v Žalcu. Ker pride med drugimi važnimi točkami tudi iz rememba društvenih pravil na dnevni red, — za kar je pa treba navzočnosti dve tretji ne vseh udov, t. j. 128 — se opozarja jo vsi hmeljarji, da si določijo navedeni dan za Žalec. Posebna vabila še pridejo.

Vsem gg. organistom ptujskega in mariborskega okrožja. Vabite se, da se udeležite prvega glavnega občnega zbora Društva organistov, in glasbenikov za Slovenijo, ki se vrši v torek, 21. t. m. v Celju v Narodnem domu ob pol 9. uri dopoldne. Tisti, kateri ste že včlanjeni pri društvu imate dovoljeno polovično vožnjo v Celje in nazaj. Na svoji vstopni postaji zahtevajte samo polovično karto v Celje, obenem pa se morate izkazati s svojo člansko legitimacijo. Ta karta se potem odda v Celju, na povratku se pa mora zahtevati druga. Polovična vožnja velja za dneve 20., 21. in 22. marca. Tisti, kateri še pa niste včlanjeni pri društvu, pa bi se radi udeležili zborovanja, prijavite takoj svoj pristop k društvu (sedež Petrovče pri Celju) ter pošljite članarino v znesku 14 dinarjev, na kar se vam pošlje članska legitimacija, s katero si potem lahko osigurate polovično vožnjo. Pečnik.

Muke koroških Slovencev. V kakem peklu se nahajajo naši bratje koroški Slovenci, ki ječijo pod nemškim jarmom, nam dokazuje sledeče poročilo, ki smo ga prejeli iz Grebinja na Koroškem: „Naše Kat. slov. izobraževalno društvo za Grebinj je priredilo v nedeljo, dne 12. marca, ob 10. uri pred oldne, v društvenih prostorih v župnišču v „Grebinjskem kloštru" nepolitičen shod, na katerega so bili povabljeni samo člani društva. Shod je bil politični oblasti pravilno javljen, in tudi ni bil od iste prepovedan. Ob določeni uri, ko bi imel sklicatelj shoda Tomo Kaučič istega otvoriti, vdere z vso silo v zborovalno dvorano — tolpa nemških fašistov od takozvanega „Heimatsdienst-a." V tej tolpi so bili le samo takozvani inteligentni krogi kot trgovci, obrtniki itd. Tolpi je sledil še tudi oddelek orožništva. Surovine so začele navzoče Slovence, med katerimi je bilo tudi nekaj žensk, prav prostaško in ostudno psovati. Slišale so se vse psovke, kolikor jih le premore na psovkah bogata nemščina. Toda temu ni bilo dovolj. Slovenci so začeli zapuščati dvorano, videč, da nemška druhal sme v senci orožniških bajonetov nekaznovano početi vse, kar se ji zljubi. Psovkam so sledila kmečka dejanja. Divjaki so pretepli duhovnika Scharja, Kaučča, Pasterka in g. Škrleca. Sklicatelja Kaučiča so vlekli za lase po tleh. Ker se je orožništvu zdelo že dovolj pretepanja, so ubranili, da ti nemški divjaki niso ubili nas vse. Ne opisne so muke nas koroških Slovencev!" Tako poročilo. — Imamo v Celovcu jugoslovanski konzulat, katerega pozivljemo, da stori nemudoma primerne korake v zaščito naših koroških trpinov, da o tem poroča v Beograd ter da naša beograjska vlada pouči na primeren način koroške nemške divjake, da imajo tudi koroški Slovenci zajamčeno pravico, se duševno razvijati in izobraževati.

Porotne razprave. Pred mariborsko poroto se je dne 8. t. m. zaradi poneverjenja državnega denarja v znesku do 40.000 dinarjev zagovarjal carinski uradnik Franc Nejmucki. Nastavljen je bil kot carinik v Mariboru. Trdil je, da je denar ali izgubil, ali pa, da mu je bil ukraden. Toda tega mu ni nihče verjel, kati porota mu je prisodila dve leti težke ječe. — Dne 9. t. m. se je pred isto poroto zagovarjal 22 letni Sandor Koloman iz Prekmurja, ker je v prepiru zabodel z bajonetom Aleksandra Novaka. porotniki so potrdili umor, na kar je bil obsojen na smrt na vešalu. Dne 10. in 11. t. m. se je vršila razprava proti trem morilcem prevžitkarja Košarja v Slaptincih. Ta je stanoval na posestvu Marije Perša, ki je nagovarjala iz pohlepnosti po Košarjevem premoženju svojega ljubimca Muhiča, naj umori Košarja. Oba skupaj sta pa na to prigovarjala nekega Hojnika in ga tudi pripravila k temu, da je Košarja 1. avgusta lanskega leta zavratno umoril. Pred poroto so bili vsi trije spoznani krivim, in na podlagi krivdoreka porotnikov vsi trije obsojeni na smrt na vešalih in sicer tako da bi bil kot prvi obešen Muhič, nato Perša in kot tretji Hojnik. — Pred celjsko poroto se je dne 9. t. m. zaradi uboja zagovarjal Melhior Stropnik, ker je pri Sv. Florjanu v Slovenjgraškem okraju na cesti z nožem zaklal svojega svaka Petra Sovinkota. Obsojen je bil na tri leta težke ječe. Zaradi roparskega umora je bil obsojen Janez Korošec iz Vitanja na 12 let težke ječe, ker je v Gaberju pri Celju skoraj do smrti pobil in oropal mehanika Plahuto v njegovi delavnici. Zaradi goljufije je bil obsojen na dve leti težke ječe Gregor Kampuš, ker je na goljufiv način dvignil denarno pismo z zneskom 120.000 kron, ki je bilo naslovljeno na lesno družbo „Savinja". — Žalostni slučaj neverjetne podivjanosti — umor lastne matere, se je pred isto poroto odigral Kmetski sin, Franc Stergar iz Slogonskega pri Brežicah je bil obtožen umora lastne matere. Obtoženec je imel ljubavno razmerje s sosedovo hčerko Marijo Radanovič. Med obema sosedoma je vladalo staro sovraštvo, vsled česar je prišlo med materjo in sinom opetovano do grdih prepirov in mati ni marala posestva izročiti svojemu sinu. Nekega dne je hudobec vrgel svojo mater v vodnjak, sosede je pa naprosil, naj mu pomagajo iskati mater, ki se je menda napila, kam padla, ali pa zmrznila. Končno so našli v studencu nek predmet, katerega so izvlekli, ter ugotovili, da je bila Stergarjeva. Hudobec je zanikal krivdo in ker ni bilo nobenih prič in pravih dokazov, je ostal zločin nekazno-